

A pénzügyi bizottság befejezte a költségvetés tárgyalását.

„Nem szeretném, ha azt mondaná valaki, hogy a fogadalmi templom vitte el a csatornáját“, mondja a polgármester.

A pénzügyi bizottság dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnökletével szerdán délután négy órakor folytatta — még a tegnapi is kisebb érdeklődés mellett — a jövő évi költségvetés tárgyalását. Az ülés megnyitása után Scullty Sándor főszámvevő bejelentette, hogy a tegnapi ülésen elfogadott változtatások következtében a költségvetés mérlege nyolcszázhatvanmillió koronával javult. Bejelentette azt is, hogy ma kapta meg a törvényhatósági testnevelési tanács költségvetését, amely szerint a jövő évi szükségletek fedezésére 776 millió koronát kér a várostól.

A pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy a városi költségvetésben eredetileg előírt hatvanmillió koronát százmillióra emeli föl.

— Következik a vallásügy — mondotta ezután a polgármester.

A költségvetésnek ez a rováta a legsúlyosabbak közé tartozik, mert a kegyur városnak kell gondoskodnia a kegyurasága alá tartozó templomok, plébániák fönntartásáról és egyházi szükségleteiről. A város kegyurasága alá hét templom és ugyanannyi plébánia tartozik, a belvárosi, a rókusai, az alsótanyai, a felsőtanyai, a röszei, a kisteleki és a tápéi.

Érdekes vita támadt a polgármester és Bokor Pál helyettes polgármester között a fogadalmi templom építési költségeinek a tárgyalásánál. Bokor Pál ugyanis a pénzügyi bizottság elé terjesztette azt a javaslatát, amellyel néhány nap előtt a város tanácsa már foglalkozott. Elmondotta, hogy a templomépítés jövő évi programjának megvalósítása *hétmilliórd koronába kerülne, ebből azonban csak három és félmilliórd korona áll a költségvetés keretében a tanács rendelkezésére.*

— Az lenne a javaslatom — mondotta Bokor Pál —, hogy vegyen föl a város tízmilliórd koronás amortizációs kölcsönt és abból végeztesse el jövőre a templomépítés összes külső munkálatait. A kölcsön évi kamata körülbelül egymilliórd lenne és három év múlva, amikor a templomföldiek bére ismét esedékessé válik, a város megkezdheti a kölcsön törlesztését. *Határozat: a föld bérjévédelméből — annyi bérföldje van a templomalapnak — bőven fedezheti a város az annuitásokat.*

A polgármester szólt föl ezután.

— Ha van valaki, aki gyorsan szeretné építeni a templomot — mondotta —, az én vagyok. De ilyen módon, amikor a templomépítés más szükségletek rovására történne, nem akarom, mert *ne érje soha szemrehányás ezt a templomot.* Azért, hogy kétévi munkát egy esztendő alatt építsünk föl, *nem érdemes a kölcsön horribilis kamatterhéi magunkra venni, inkább építsük be ezeket a milliórdokat is a templomba.* Tegnap jártak nálam a külvárosrészek képviselői. Tele vannak panasszal. Nem szeretném, ha azt mondhatná valaki, hogy a templom vitte el a csatornáját, vagy a világítását.

A polgármester okfejtését általános helyesléssel fogadta a pénzügyi bizottság és Bokor Pál javaslatát így egyhangulag mellőzte.

A csecsemőgondozók fönntartására 38 milliót, az országos betegápolási és gyermekvédelmi hozzájárulás címén pedig a kormány által kirótt *nyolcmilliórd korona helyett a főszámvevő javaslatára csak hárommilliórd koronát*, — kélmilliórdal többet, mint amennyi a költségvetéstervezésben szerepelt — szavazott meg a bizottság. Mivel az orvoskongresszus 1926-ban Szegeden ül össze, ennek a költségeire 25 millió koronát engedélyeztek.

A köztisztasági üzem 5650 millió koronás költségvetése körül támadt hosszabb vita. Ebből az összegből ugyanis csak hárommilliórd térül meg, 2650 millió azonban deficit. Ennyibe kerül az uccák és a terek tisztántartása. A pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy a köztisztaság költségvetéséi 650 millió koronával redukálja és főlhívja Papp Ferenc üzemigazgatót, hogy a redukált költségvetés keretei között vezesse jövőre az üzemet.

Hosszasabban időzött a bizottság a közvilágítás kérdésénél is. A főszámvevő javasolta, hogy a világítás fejlesztésére egymilliórd koronát vegyen föl a költségvetésbe a város.

Wimmer Fülöp elmondotta, hogy Walkó Lajos kereskedelmi miniszter előtt szóvalte a

gázgyári döntőbíróóság kérdését. Kifejtette, hogy a döntőbíróóság túllépte hatáskörét, amikor az egységárok megállapításán kívül hatályon kívül helyezte a szerződés más pontjait is és korlátozta az uccai gázlámpák számát. Kérte, hogy a háborús időknek ezt a fölöslegessé vált hagyatékát szüntesse már meg végre a miniszter és helyezze hatályába vissza az eredeti szerződést.

A bizottság Wimmer Fülöp javaslatára elhatározta, hogy átir a város tanácsához és javasolja, hogy *írjon fel a város a kereskedelmi miniszterhez a döntőbíróósági rendszer megszüntetéséről.*

Berzenczey Domokos műszaki fönntanácsos ez-

A kormánypárti kisgazdák a vidéki lakások fölszabadítását kívánják.

Budapest, december 2. A kormánypárti kisgazda tagjai ma délután a szokásos navi értekezletre jöttek össze a földmívelésügyi minisztériumban. Mayer János földmívelésügyi miniszter elnöki megnyitójában kérte a kisgazda képviselőket, vegyenek részt erőteljesen a Faluszövetség munkájában, mely a jövőben fokozottabb mértékben foglalkozik a falu kulturális és gazdasági érdekeinek előbbrevitelével. Egyébként a *gazdaszövetség a közeljövőben füzelnélni fog a Faluszövetséggel.* Ezután Szabó Sándor számolt be a közmunkavállalás elörlé-

sével kapcsolatos tárgyalásokról.

Az értekezlet során ismét fölmerült a *vidéki lakáskérdés.* A gazdák körében az a kívánság merült föl, hogy a kormány a *vidéken 1926 május 1-én tegye szabaddá a lakások jogalmát*, mert falun a lakásinség nagyjából már elimináltatott, számos építkezés történt és megfelelő mennyiségű lakás áll rendelkezésre. A jelenlegi kötött helyzetben igen sok pörlekedés keletkezik a lakástüggek körül. Az értekezletet erre félbeszakították és azt holnap délután folytatják 3 órakor a képviselőházban.

Az olasz, a cseh és a lengyel külügyminiszter beszéde a locarnoi szerződés aláírásakor.

London, december 2. A locarnoi szerződés aláírása alkalmából Stresemann beszédéhez kapcsolódva Scialoja többek között a következőket mondotta:

— Ha Locarnoban az államok pusztán kölcsönös kapcsolati megerősítését célzó külön megállapodásokat kötöttek volna, Olaszországnak nem lenne oka arra, hogy ezekben a megállapodásokban résztvegyen. Nem is füzödnék ezekhez semmiféle közvellen érdeke. Am, amikor Olaszország látta, hogy Locarnoban az európai művelődés fönntmaradását biztosító nagy kollektív mű alapkővet tették le, maga is a többi hatalom között kívánt lenni, hogy *megövjön egy érdeket, amely nagyobb mindeu nagy érdeknél, a világ érdekét.* Olaszország úgy vélekedett, hogy fölmerülhet a lehetősége annak, hogy harcolnia kell, de csupán az emberiség külön békéjének megszerzése érdekében. Éppen ezért büszke arra, hogy Olaszországot olyan szellemben képviseli, amilyen szellem a locarnoi megállapodásokat sugalmazta.

A következő fölszólaló Benes volt, aki ezeket mondotta:

— Csehország számára az aláírt szerződések egyrészt a nyugateurópai államokkal való barát-

ságos viszony megerősítését jelentik, másrészt hangsúlyozzák és megszilárdítják *Csehország jóviszonyát Németországhoz*, amennyiben biztosítják a két állam további békés együttműködését a nemzetközi élet minden vonatkozásában. De ezek a szerződések más irányban is jótékony befolyást fognak gyakorolni Európa egyéb problémáira. Természetes, hogy a szerződések értéke végeredményben azon fordul meg, hogy a nemzetek és az aláíró kormányok mit fognak a szerződésekkel csinálni. A szerződéseknek egymagukban nincsen varázserőjük.

A delegátusok közül utolsónak Skrzynszky gróf szólt föl:

— Nem volt szándékában — mondotta — megegyeszer szót emelni, miután azonban társai beszéltek, nem akarja hallgatásával azt a látszatot kelteni, hogy Lengyelország, ha nem is közömbösen, de *legalább is kisebb lelkesedéssel fogadja ezt a nagy művet, amelyet az egész világ ünnepel.* Nem maga a szerződés, hanem a locarnoi szellem a büszkesége a modern diplomáciának. Ez a szellem nyújt reményt a népeknek, amelyek jogosultan vetik belé jövő reményeiket. Idáig locarnoi szellemnek mondták ezt a szellemet, a mai naptól fogva *londoni szellemnek* fogják nevezni.

A Kuria előtt végső fokon Andor Zsigmond megnyerte a Lengyel-pár által indított pört.

Két egybehangzó ítélet után szerdán délután a Kuria mondta ki a döntő szót az Andor—Lengyel-pörben.

Az elmúlt színházi szezon végén nagy fel-tűnést keltett az a pör, amelyet a szegedi szin-társulat volt fiatal tagja, Lengyel Vilmos és felesége Hollós Juci indított Andor Zsigmond szinigazgató ellen. A Lengyel-pár ugyanis, mint még emlékeztet, hónapokon keresztül sikerrel szerepelt a szinpadon, majd a szezon vége felé differenciái támadtak a szinigazgatóval.

A szezon vége felé a szinigazgató nem tudta pontosan fizetni a gázsikat és amikor az egyik hónap ötödikéjén még nem kapta meg fizetését Lengyel Vilmos, az egyéb differenciák után, a szerződés megfelelő pontjára hivatkozva *azonnal megvált a társulattól feleségével együtt.*

Lengyelék ezután a szerződés alapján pört indítottak a szegedi járásbíróaságon Andor ellen, nemcsak a hátralévő gázsikért, hanem a nagyobb összegű prémiumért is. A járásbíróaság annak

idején *helytadott* Lengyelék keresetének és a pörölt összeg lényeges részét megítélte Lengyeléknek. Andor Zsigmond dr. Lugosi Döme utján továbbvitte a pört és a szinészpárt képviselő dr. Szivessy Lehel *másodfokon is megnyerte.*

Andor Zsigmond még a két egybehangzó ítélet után sem nyugodott bele a pör elvesztésébe és a Kuria elé vitte az ügyet. A Kuria pedig szerdán délelőtti tárgyalta *végső fokon ezt a nagy érdeklődéssel kísért ügyet.* A szinigazgatót a Kuria előtt dr. Bródy Ernő, volt országgyűlési képviselő és dr. Lugosi Döme képviselték.

A Kuria ítéletét délután félhárom órakor hirdették ki. A Kuria a felperes Lengyel szinészpár keresetét *elutasította és őket az összes pörkölségek fizetésében is elmarasztalta.*